

Вероніка БОБИЛЬОВА-ГОРЕЛКОВА

здобувачка 3 курсу першого (бакалаврського) рівня

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Тетяна ШОСТАЧУК

кандидат педагогічних наук, доцент

Житомирський державний університет імені Івана Франка

**ДИЗАЙН АВТОРСЬКОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ ДИТЯЧОЇ КНИГИ:
СУЧАСНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ**

У сучасному дизайні дитячої книги ілюстрація є ключовим інструментом естетичного розвитку дитини. В умовах стрімкого розвитку цифрових технологій та зростання ролі візуальної культури особливого значення набуває проєктування серії авторських ілюстрацій, що забезпечують єдність художнього образу та формують візуальні наративи видання. Сучасні українські ілюстратори активно експериментують із художніми стилями та техніками, створюючи унікальні твори вважають вітчизняні дослідники Т. Качак та Л. Круль [1, с. 292]. Ці пошуки дозволяють їх не лише висвітлювати актуальні суспільні реалії, а й інтегрувати коди української культури в контекст світового книжкового дизайну..

Дослідники дитячої літератури підкреслюють, що ілюстрація виконує не лише декоративну функцію, а виступає повноцінним елементом оповіді. Зокрема, Перрі Нодельман (Perry Nodelman) зазначає, що зображення здатне передавати зміст швидше й універсальніше, ніж вербальний текст, оскільки візуальна інформація сприймається дитиною на інтуїтивному рівні [2]. У дослідженні Марії Ніколаєвої (Maria Nikolajeva) та Серола Скотта (Serole Scott) доведено, що дитяча книга є цілісною семіотичною системою, в якій текст і зображення взаємодіють на рівні композиції, ритму та символіки [3].

У сучасній дизайнерській практиці ілюстрування дитячих видань розглядається як синтетичний вид творчості, що поєднує образотворче мистецтво, графічний дизайн та літературний наратив. Серія ілюстрацій формує художню атмосферу книги, впорядковує візуальний ритм сторінок та структурує розвиток сюжетних подій.

До провідних тенденцій сучасного дизайну належать використання цифрових технологій та поєднання традиційних технік малювання із

цифровою графікою. Також поширеним є стилізація зображень, застосування мінімалістичних композицій, експерименти з фактурою, кольором та формою, а також інтеграція ілюстрації з типографікою та загальною структурою книжкового розвороту.

Як зазначають українські дослідники О. Лихолат, Г. Миронова та В. Єлисеєва, сучасний дизайн дитячої книги демонструє поступовий перехід від традиційної книжкової ілюстрації до використання цифрових технологій та інтерактивних форм візуальної комунікації, що розширює можливості художньої інтерпретації літературного твору та взаємодії читача з книгою [4].

Важливими складниками художньо-дизайнерського рішення дитячої книги є композиція розвороту, ритміка сторінок, масштаб і пластика персонажів, колористична система та характер графічної мови. Сукупність цих елементів визначає емоційний настрій видання та формує особливості візуального сприйняття образу читачем.

Процес створення серії авторських ілюстрацій передбачає послідовну реалізацію кількох етапів: аналіз літературного тексту, визначення ключових сюжетних епізодів, композиційне планування структури книги, розробку художньої концепції, створення образів персонажів виконання ескізів та фінальне опрацювання ілюстрацій. Особливе значення у цьому процесі має розробка макета-прототипу книги (dummy book), який дозволяє визначити ритм розворотів, розміщена текстових і візуальних елементів та забезпечити композиційну цілісність видання.

Таким чином сучасний дизайн дитячої книги передбачає комплексний підхід до створення серії авторських ілюстрацій, який поєднує художню майстерність, проектне мислення та урахування психологічних особливостей дитячого сприйняття. Ілюстративний ряд стає важливим засобом візуальної комунікації, який не лише доповнює текст, а й формує цілісний художній образ книги.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Качак Т.Б., Круль Л.М. Сучасні українські книжки-картинки для дітей: ключові теми і образи. Закарпатські філологічні студії. Випуск 35. С.290-296. DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2024.35.50> (дата звернення: 09.03.2026).
2. Nodelman, P. Words about Pictures: The Narrative Art of Children's Picture Books. Athens: University of Georgia Press, 1988. 318 с. URL: <https://surli.cc/uysrkl> (дата звернення: 07.03.2026).
3. Nikolajeva, M., Scott, C. How Picturebooks Work. New York: Routledge, 2001. 308 с. URL: <https://surli.cc/kkpytk> (дата звернення: 07.03.2026).
4. Лихолат О. В., Миронова Г. А., Єлисеєва В. В. Сучасні тенденції в дизайні дитячої книги: від класичної ілюстрації до цифрової

інтерактивності (на прикладі «Чарівника країни Оз»). *Ukrainian Art Discourse*. 2026. № 5. С. 82–98. URL: <https://surl.li/zwraux> (дата звернення: 07.03.2026).